

Styrelsen för Tanto Södra
koloniträdgårdsföreningen

Kulturhistoriskt utpekade koloni- områden: Södra Tantolunden

Kulturhistorisk miljö

Koloniområdena i Tantolunden (Norra Tantolunden, Södra Tantolunden, Tanto Mindre och Zinkensdamm), är sk värdekärnor i riksintresset för kulturmiljövärden. Motivet för riksintresset lyder: *”Koloniområdena vittnar om myndigheternas ambition i början av 1900-talet att för mindre bemedlade stadsinnevånare möjliggöra trädgårds- och husbehovsodling på egen täppa.”* Tantolundens koloniområden, liksom flera områden inom och utanför innerstaden, är också utpekade av Stadsmuseet som miljö där särskild hänsyn skall tas till kulturhistoriska värden. Dessa koloniområden är utvalda för att de tillhör stadens äldre områden från början av 1900-talet och är dokument över och fortfarande kan berätta om koloniträdgårdsrörelsens framväxt. Plan- och bygglagen kap 8 reglerar kulturhistoriska värden.

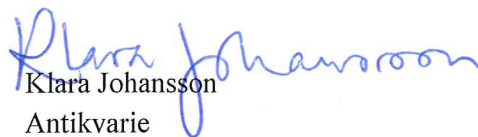
Södra Tantolundens koloniförening bildades 1917. Tidigare under första världskriget användes delar av området för potatisodlingar, men började sedan bebyggas med små stugor. Området präglas idag av kolonilotterna som med sina mindre stugor och slingrande gångar breder ut sig på bergssluttningen.

Generella riktlinjer

För kulturhistoriskt utpekade koloniområden är det viktigt att ta hänsyn till och bibehålla karaktären. Det gäller tex områdets storlek, småskalighet, gångar, placering på stuga, volym, färgsättning, material mm. Just den enkla utformningen och begränsade storleken på stugorna visar på äldre koloniområdets karaktär; små enkla stugor underordnade koloniträdgårdsrörelsens huvudsyfte, odling och tillgång till egen tomt.

De senaste åren har stora trädäck på lotten blivit alltmer populärt, en olycklig utveckling anser museet. Trädäck minskar intrycket av natur och växtlighet på lotten liksom däcket många gånger blir dominant. Huvudsyftet och det som ger koloniområden dess prägel och charm är just mindre stugor på stora grönskande lotter. Grönskan och odlandet är en bärande struktur och grundidé för koloniträdgårdsrörelsen. Arrendavtalen tillåter dock ofta trädäck. Museet vill ändå rekommendera de enskilda föreningarna att gärna vara restriktiva med att tillåta stora trädäck genom föreningsstadga som anger en mer begränsad maxyta.

I de kulturhistoriska koloniområdena med vissa begränsande riktlinjer att förhålla sig till, så ser museet att det också finns möjligheter till individuell och samtida prägel. Genom markplanering, nya växtmaterial liksom viss modern utformning och tillskott på stugorna, tror museet att det är utrymme för kreativitet och glädje för nutidens kolonister.

Klara Johansson
Antikvarie